

Aan : AB
Datum vergadering : 1 juli 2022
Van : DB
Behandelend ambtenaar : Maaïke Roestenberg
Onderwerp : Structurele aanpak wachttijden
Bijlage(n) : 1) Rapportage – Wachttijdproblematiek in regio Rijnmond

1. Inleiding

In de regio Rijnmond was begin 2021 de problematiek rondom de wachttijd voor specialistische jeugdhulp dermate groot dat er acuut actie moest worden ondernomen. De GRJR, jeugdbescherming en alle gecontracteerde specialistische jeugdhulpaanbieders uit de regio Rijnmond hebben in het vroege voorjaar van 2021 aandacht gevraagd bij het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) voor het gebrek aan voldoende (structurele) middelen voor jeugdhulp. Naar aanleiding hiervan zijn aanbieders, de GRJR en VWS samen met het Ondersteuningsteam Zorg voor de Jeugd (OZJ) in gesprek gegaan om te onderzoeken wat (financieel en inhoudelijk) nodig is om te zorgen voor dalende wachttijden/wachttijsten in onze regio en de daarbij behorende financiële randvoorwaarden in beeld te brengen. Dit heeft geleid tot extra budget in 2021 en 2022 voor alle gemeenten voor het reduceren van de lange wachttijden. Ook heeft het OZJ aangeboden te ondersteunen bij de aanpak van de wachttijden. Daarmee is Rijnmond samen met regio Hart van Brabant pilotregio voor de Landelijke Aanpak Wachttijden van het OZJ.

Na vaststelling van het projectplan in het DB van 14 juni 2021 is het regionale projectteam Aanpak Wachttijden officieel van start gegaan.

Eind 2022 ontvangen alle jeugdigen die jeugdhulp nodig hebben, dit binnen drie maanden na aanmelding (of sneller waar nodig of mogelijk).

Eind 2022 is er een duurzame werkwijze geïmplementeerd die ervoor zorgt dat de wachttijden maximaal drie maanden blijven.

De projectdoelen zijn:

Deze agendapost gaat in op het tweede doel: de structurele aanpak. De daling van de wachttijden is goed ingezet. Er zullen echter structureel zaken aangepakt moeten worden om ervoor te zorgen dat deze wachttijden zo laag mogelijk blijven. Dat is niet alleen een taak voor de specialistische jeugdhulpaanbieders, maar voor alle betrokkenen rondom de jeugd die extra ondersteuning nodig heeft, dus ook gemeentelijke beleidsteams, wijkteams, UO, zorgbemiddeling, huisartsen, jeugdbescherming etc

Deze agendapost leggen we op 18 mei voor een eerste bespreking aan het DB voor. Hierna maken we de OZJ-rapportage 'Wachttijdproblematiek in regio Rijnmond' actief openbaar.

Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond

1

p/a Gemeente Rotterdam

Jeugd en Onderwijs

Postbus 70032

3000 LP Rotterdam

www.jeugdhulprijnmond.nl

Vervolgens gaat deze agendapost in de gebruikelijke routing ter vaststelling: AOJ, DB en AB van 1 juli.

2. **Gevraagd besluit**

Het AB wordt gevraagd te besluiten tot:

- Borging van de structurele aanpak zoals omschreven in deze agendapost

Dit besluit is geen hamerstuk.

3. **Toelichting**

Sinds de start van het project hebben we veel inzichten opgedaan en gewerkt aan efficiëntere processen. Het meest belangrijk is de gezamenlijke verantwoordelijkheid die aanbieders, gemeenten en UO tonen voor het oplossen van deze problematiek.

De manieren voor het duurzaam aanpakken van wachttijden zijn te vinden in voorkomen van zorg (preventie, vroegsignalering) en verbeteren van in-, door- en uitstroom. Zie het OZJ-rapport “wachttijdproblematiek regio Rijnmond” in de bijlage.

Veel van de bevindingen zijn ook onderdeel van verbeteringen die we als regio in het jeugdhulplandschap beogen, zoals beschreven in onze regiovisie. Zo wordt hier benadrukt dat de hulp nabij en passend moet zijn. Het regionale programmteam is verantwoordelijk voor het implementeren van onze regiovisie. Ook hebben we middels in de nieuwe inkoop waarvan de contracten in 2023 ingaan, een aantal verbeteringen doorgevoerd die helpend zijn in het verminderen van wachttijden. Dit zijn vaak ook onderwerpen die in de regiovisie benoemd staan als bouwstenen, zoals casusregie en de doorontwikkeling van zorgbemiddeling.

Met een aantal gemeenten en een subregio is het projectteam in gesprek om te onderzoeken of er kleine verbeterprojecten in de praktijk gebracht kunnen worden. Het is lastig om verbetering aan te brengen in werkprocessen vanwege de werkdruk en dan (logischerwijs) prioriteit te geven aan zorg voor het kind in plaats van tijd te besteden aan verbeterprocessen. Toch is het nodig om ook te investeren in duurzame veranderingen, en dat kan klein beginnen. Door met kleine projecten in de praktijk te beginnen (met een groter doel voor ogen) en daarvan te leren – en kennis ook met andere gemeenten of organisaties te delen, kan stapsgewijs geïnnoveerd worden zonder dat in één keer alles en iedereen moet veranderen.

Programmteam

Met het programmteam is besproken welke onderwerpen die zij op gaan pakken, bij kunnen dragen aan het verminderen van wachttijden. In de regiovisie zijn de 15 samenwerkende gemeenten het erover eens dat het onderwerp “voorkomen van zorg”, dus **preventie en vroegsignalering**, onderdeel is van het lokale programma van elke gemeente.

Ook de **toegang tot (specialistische) jeugdhulp** is een van de gemeentelijke verantwoordelijkheden. Hieronder valt onder andere samenwerking met huisartsen en onderwijs, inzet van POH's en lokale teams met casusregisseurs.

Zodra een kind of gezin in beeld is, is een goede **vraagverheldering** essentieel – ook in het verminderen van wachttijden. Een kind dat naar te zware zorg wordt doorverwezen of op de verkeerde wachtlijst terecht komt, is immers niet alleen nadelig voor het kind, maar veroorzaakt ook langere wachttijden voor andere kinderen of extra druk op professionals.

Een **duidelijk overzicht van aanbod en een afwegingskader** om tot de juiste keuze te komen is hierin helpend. Dat overzicht ontbreekt nu vaak en is voor veel professionals een knelpunt in het vinden van passende hulp of een contactpersoon die kan meedenken. Een digitaal systeem met het aanbod van zorg, ondersteuning en welzijn (en actuele wachttijden) is een oplossingsrichting die hierin kan helpen. Voor een deel valt dit ook onder de verantwoordelijkheid van de implementatie van de nieuwe inkoop, waar het gaat om specialistische jeugdhulp.

Wij vragen OZJ/Shoshin een offerte te maken voor het opzetten van een sociale kaart voor de regio.

Implementatie inkoop 2023

Een van de speerpunten in de implementatie van de nieuwe inkoop, is de versterking van de rol van casusregisseur.

We zien dat er voor kinderen en gezinnen vaak geen doorlopende lijn van zorg en/of contact is in het traject dat zij doorlopen. Het belang van sterke **casusregie** wordt steeds benadrukt, waarbij één contactpersoon het gezin begeleidt – onafhankelijk van de organisatie(s) die hulp verleent of verlenen. Sterke casusregie kan ook helpend zijn in het tijdig afschalen van zorg; één persoon die gedurende het hele traject betrokken is om tijdig de juiste hulp te kunnen regelen en samen (met het kind, ouders en hulpverleners) te blijven werken aan herstel én een sterke basis voor het gezin. Eind juni zal er een vernieuwd regiemodel casusregie opgeleverd worden, dat daarna in de 2e helft van 2022 geïmplementeerd wordt bij de betrokken partijen, waaronder wijkteams, jeugdbescherming en huisartsen.

In de nieuwe inkoop wordt een steviger rol voor team zorgbemiddeling als expertteam verwacht. In 2022 is al gestart met de **doorontwikkeling van zorgbemiddeling**.

Zo startte in februari 2022 wachtlijstbemiddeling voor jeugdigen die wachten op ambulante specialistische hulp (opdracht E). De komende periode staat in het teken van optimaliseren van deze werkwijze. Hierdoor kunnen er nog meer kinderen bemiddeld worden naar passende zorg. Ook werken we aan optimalisatie van het zorgbemiddelingsproces voor de opdrachten B en C (open jeugdhulp met verblijf). We scherpen de rollen van de verschillende deelnemers (zorgbemiddeling, zorgaanbieders, GRJR) aan, zodat matching efficiënter en effectiever kan plaatsvinden. Daarnaast werken we ook voor deze opdrachten aan duurzaam inzicht in wachttijden en -lijsten van jeugdigen. Zo organiseren we sneller passende zorg en verkorten we wachttijden.

Voor de doorontwikkeling van zorgbemiddeling, de samenwerking met de aanbieders hierin en de goede overgang naar het nieuwe inkoopmodel verlengen we de opdracht van de projectleider namens de aanbieders met een half jaar.

Uitvoeringsorganisatie

Het project Aanpak Wachttijden in onze regio met onze eigen projectleider loopt door tot eind 2022, zodat we zorgen voor een goede overgang naar de nieuwe inkoopperiode. De projectleider blijft in deze periode sturen op de borging van de projectresultaten. Ook monitoring van de ontwikkelingen van de wachttijden blijft in de 2^e helft van 2022. Ook blijft de projectleider

betrokken bij landelijke ontwikkelingen rondom het thema wachttijden, zoals contact met andere regio's om van elkaar te leren.

Maar ook in 2023 is zicht op de ontwikkeling van de wachttijden nodig. Daarom stellen we ook in 2023 een **aandachtsfunctionaris wachttijden** vanuit de UO aan (binnen de huidige formatie). De aandachtsfunctionaris houdt in de gaten hoe de wachttijden zich ontwikkelen en analyseert met die bril het zorglandschap.

De Uitvoeringsorganisatie organiseert halfjaarlijkse bijeenkomsten met als thema “**data en duiding**”. In deze bijeenkomsten op basis van de data uit het GRJR-dashboard en de burap-informatie analyseert de UO tweemaal per jaar met gemeenten, zorgaanbieders en GI's de ontwikkelingen in het totale zorglandschap zodat de regio tijdig kan bijsturen wanneer nodig.

Ook richten we ons op analyseren van data rondom **uitstroom** uit de jeugdhulp. Middels deze data geven we gemeenten inzicht in onderwerpen die relevant zijn voor hun gemeenten, zoals het aantal 18+ers die jeugdhulp ontvangt of aantallen jeugdigen die langdurig vormen van hulp ontvangen. Dit kan input zijn voor gemeentelijk beleid.

Op het gebied van data werkt de uitvoeringsorganisatie aan een betere informatievoorziening, waarbij onder andere onderzocht wordt op welke wijze persoonsgegevens zoals een BSN verwerkt kunnen worden. Dit maakt noodzakelijke informatieuitwisseling over kinderen op wachtlijsten structureel mogelijk. Hiervoor wordt een **DPIA**-proces doorlopen. Ook heeft het OZJ PwC de opdracht gegeven te onderzoeken wat de juridische mogelijkheden zijn van het verwerken van persoonsgegevens teneinde beter zicht op ontwikkelingen in het zorglandschap te krijgen. Dit advies is bijna afgerond en wordt meegenomen in het DPIA-traject. Verwachte afronding is eind 2022. In de komende maanden volgt hier meer informatie over.

Tot juli 2022 stuurt het OZJ op bestuurlijk niveau op nakoming van de afspraken tussen aanbieders en GRJR. Na juli gebeurt dit in het RRJO. De uitvoeringsorganisatie bespreekt in het RRJO meerdere keren per jaar met de aanbieders de ontwikkelingen in het zorglandschap, zoals de wachttijden. We vragen de portefeuillehouder zorginhoud meerdere keren per jaar deel te nemen zodat ook op bestuurlijk niveau partijen in gesprek zijn. In 2022 zullen wel de voortgangs- en bestuurlijke overleggen die met de opdrachtgevers van de projectleiders plaatsvinden voortgezet worden, vanaf juli zonder de voorzittersrol van het OZJ. Dit gaat specifiek om de overleggen tussen de secretaris/directeur resp. portefeuillehouder GRJR met de bestuurder van de GI's als vertegenwoordiger van alle aanbieders met twee bestuurders van aanbieders.

Ondersteuningsteam Zorg voor de Jeugd

De ondersteunende en bemiddelende rol van het OZJ stopt per eind juni 2022. De regio gaat dan op eigen kracht verder met de structurele aanpak van de wachttijden. De afgelopen periode leerden we dat het samen verantwoordelijkheid nemen en samen werken aan oplossingen een krachtig middel is voor verandering. Dit zetten we voort.

4. Consequenties

Consequenties voor inkoop/bekostigingsmodellen GRJR en MVS:

Geen

Financiële consequenties:

We vragen een offerte voor het voortzetten van de inzet van de projectleider namens de aanbieders ten behoeve van doorontwikkeling zorgbemiddeling. Totale subsidie voor de eerste helft van 2022 bedroeg €124.000

We vragen OZJ/Shoshin een offerte te maken voor het ontwikkelen van een sociale kaart. We denken aan een bedrag van €100.000.

Beide kunnen worden bekostigd vanuit niet ingezette transformatiemiddelen. We komen er op terug bij het DB wanneer het concreet is.

Personele consequenties:

In 2022 zijn er geen personele consequenties voor de UO. Voor 2023 krijgt een medewerker van de UO als aandachtsgebied wachttijden. Dit zal vallen binnen de reguliere formatie van de UO.

Juridische consequenties:

N.v.t.

5. Vervolgprocedure**Communicatie:**

Op de website www.jeugdhulprijnmond.nl richten we een onderdeel Wachttijden in. Hier publiceren we openbare informatie over het regionale project Aanpak wachttijden, linken we naar de websites van aanbieders en vermelden we informatie uit het landelijke project van het OZJ.

De UO publiceert vanaf juni 2022 een maandelijkse nieuwsbrief voor een brede doelgroep. De voortgang van het project is ook onderdeel hiervan. Zo informeren we onze partners in het veld structureler over de aanpak in de regio en de resultaten.

Planning:

Vanaf 1 juli 2022 stopt het OZJ met hun ondersteunende rol. Vanaf dan werkt de regio op eigen kracht verder aan de structurele aanpak van de wachttijden. Vanaf 2023 is dit opgenomen in de reguliere processen, maar blijft er wel aandacht voor de ontwikkeling van de wachttijden.

